

แบบรายงานการประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน
หน่วยงาน ศูนย์วิทยบริการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ-สกุล รัตนา โพธิ์โต

ตำแหน่ง นักเอกสารสนเทศ

กลุ่มบุคลากร

สายวิชาการ

สายสนับสนุนวิชาการ

๒. หัวข้อหรือเรื่องที่จะเข้าร่วมประชุม/ฝึกอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

เสวนาออนไลน์ Virtual Forum: COVID-19 Challenges and Opportunities for Library

๓. วิทยากรในวาระประชุม

๑. รศ.ดร.อมร เพชรสม

ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. รศ.ดร.ปัญญารักษ์ งามศรีตระกูล

ผู้อำนวยการ สำนักทรัพยากรการเรียนรู้คุณหญิงหลง อรรถ

กระวีสุนทร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

๓. ดร.รุจเรขา วิทยาวุฑฒิกุล

อดีตผู้อำนวยการหอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล

๔. ผอ.วนิดา ศรีทองคำ

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕. ผอ.วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๖. ผศ.เอกรินทร์ ยลระบิน

ผู้อำนวยการหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๗. ดร.มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต

๘. รศ.ดร.วนิดา แก่นอากาศ

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๔. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดสัมมนา

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๕. ระยะเวลาที่เข้ารับการสัมมนา

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ เวลา ๙.๐๐-๑๒.๐๐น.

๖. งบประมาณที่ใช้ในการสัมมนา

ไม่มีค่าใช้จ่าย

๗. วัตถุประสงค์ของการสัมมนา

๑. เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางในการบริหารจัดการห้องสมุดในช่วงวิกฤต COVID-19

๒. การปรับตัวของห้องสมุดแต่ละแห่งเมื่อเผชิญวิกฤต COVID-19

๘. สรุปเนื้อหาสาระของการสัมมนา

ดร.อมร เพชรสม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Library Services and Measures During COVID-19 Pandemic

บริการและมาตรการของเราระหว่างการระบาดของ COVID-19

3 SAM

S - Stay home

S - Safety first

S - Support New normal

A - Awareness

M- Mitigation

A – Awareness (ความตระหนัก)

บุคลากร นักศึกษา

เคล็ดลับการป้องกันเกี่ยวกับ COVID-19

ความรู้เกี่ยวกับ COVID-19

อัปเดตสถานการณ์ COVID-19

S – Safety First (ปลอดภัยไว้ก่อน)

จุดคัดกรอง

จัดให้มีหน้ากากอนามัยสำหรับเจ้าหน้าที่และนักเรียน

จัดเตรียมเจลทำความสะอาดทุกห้องอ่านหนังสือและพื้นที่เสี่ยงทั้งหมด

จัดสบู่ล้างมือในห้องพักทุกห้อง

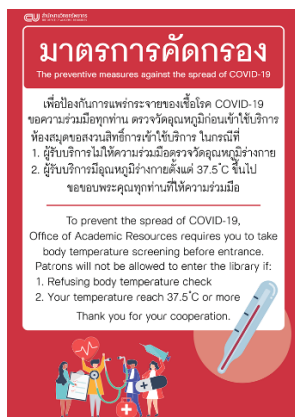
กำหนด/ จัดระเบียบพื้นที่ตามนโยบาย

ทำความสะอาดอุปกรณ์, kioks, lifts ที่ใช้บ่อย

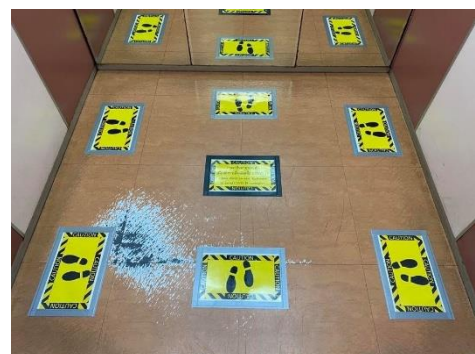
ระงับกิจกรรมทั้งหมดที่นำไปสู่ความแออัด

การทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออาคารห้องสมุด

มาตรการคัดกรองก่อนเข้าใช้บริการ

ในลิฟท์จะจำกัดในการเข้าใช้และจุดยืน

S - Stay home (อยู่บ้าน อยู่อย่างปลอดภัย)

บุคลากร – ทำงานที่บ้าน
 ยกเลิกการเดินทางทั้งหมด
 ยกเลิกสัมมนาทั้งหมด

M- Mitigation (การบรรเทา)

นักศึกษา สมาชิก

งดเว้นค่าปรับหนังสือ ช่วง COVID-19

ขยายเวลายืมหนังสือไปถึง 1 มิถุนายน 2563

ขยายเวลาการเป็นสมาชิกรายปีไปอีก 6 เดือน

มีบริการจัดส่งหนังสือให้นักศึกษาอาจารย์และสมาชิกถึงบ้านทางไปรษณีย์

S - Support New normal (พัฒนาบริการใหม่)

Full support for E-Lecture and E-Learning

Library, E-Tutorial

More E-Book and E-Resource

Automation-Unmanned Library

รศ.ดร.ปัญญารักษ์ งามศรีตระกูล (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)

- ขยายระยะเวลาขืม เพิ่มจำนวนการขืมหนังสือ
- เพิ่มจำนวนครั้งของการขืม
- ยกเว้นค่าปรับกรณีคืนเกินกำหนด
- ใช้ระบบออนไลน์ในการเรียน การสอน และการสอบ
- ไม่มีการ Work From Home ทุกคนมาทำงานปกติ บุคลากรที่มีอาการป่วยให้ลา
- มีการพัฒนาตู้ฆ่าเชื้อไวรัสด้วย UV-C
- การสื่อสารและให้บริการออนไลน์ การขืม-คืน
- การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงสารสนเทศของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ
- ข้อเสนอต่อการบริการของห้องสมุดในอนาคต การก้าวสู่การบริการรูปแบบดิจิทัล โดยศึกษาตัวอย่าง

จากIA (Internet Archive – archive.org) “universal access to all knowledge” “National Emergency Library” ผนึกกำลังของห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ เพิ่มศักยภาพเพิ่มอำนาจต่อรอง และต้องศึกษาเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์อย่างจริงจัง

ดร.รุจเรขา วิทยาวุฒิกุล (มหาวิทยาลัยมหิดล)

ความท้าทายและโอกาสของห้องสมุดมหิดล

๑. ประกาศมาตรการต่างๆ อย่างชัดเจน
๒. ใช้สารเคมีอย่างระมัดระวัง รู้จักคุณและโทษของสารที่ใช้
๓. สร้างสุขนิสัยด้วยวิธีที่แสนง่าย แต่ได้ผลดีตลอดกาล
๔. มีวิกฤติเมื่อไหร่ มีน้ำใจเมื่อนั้น Friends of the Library
๕. วิกฤติมาอย่าลืมนดูแลบุคลากรให้มีสุขภาพดีและมีงานทำ
๖. “มีของ” ต้องแบ่งปัน ช่วยเหลือชุมชน-คนรอบข้าง

๗. ปิดได้แต่ “ตัวตึก” ปิดไม่ได้คือ “บริการ”
๘. อบรม Informaiton Literacy ไม่ต้องมาห้องสมุด
๙. REMOTE ACCESS เป็นสรวง
๑๐. วิกฤติ COVID-19 นำมาซึ่ง “ของฟรี”
๑๑. ท่ามกลางวิกฤติยังมีโอกาส PULINET Plus ผนึกกำลังกัน เจรจาต่อรองค่าบอกรับ Scopus 2020 ให้ได้ราคาที่เหมาะสม ในยุคที่เศรษฐกิจผันผวน
๑๒. Work from Home กลายเป็น New Normal ของชาวห้องสมุด
๑๓. วิกฤติ COVID-19 เป็นความท้าทายหรือโอกาสของห้องสมุด
ห่างกัน สักพัก โรคติดต่อ จะไม่ติดต่อ ถ้าเราไม่ติดต่อกัน

ผอ.วนิดา ศรีทองคำ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

การพัฒนานิสิต

- การปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการนิสิตแบบ ออนไลน์
- การให้ความช่วยเหลือนิสิตด้วยการยกเว้นค่ารับหนังสือ และการให้ยืมต่อโดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง
- การสร้างการมีส่วนร่วมขอนิสิตผ่านกิจกรรมทาง Social Media

การพัฒนาการเรียนการสอน

- พัฒนาระบบ Electronic Reserved Book
- การจัดบริการ live chat เพื่อให้บริการสารสนเทศตอบคำถามทางออนไลน์
- การสอนการใช้ข้อมูล Webinai

การวิจัยและบริการทางวิชาการ

- การส่งเสริมการตีพิมพ์ระดับชาติและนานาชาติด้วยการจัดหาฐานข้อมูลอ้างอิงและเครื่องมือที่สนับสนุนการวิจัย เช่น Scopus, Turnitin, SciFinder, Endnote
- การพัฒนาช่องทางการให้บริการสู่ระบบออนไลน์ เช่น บริการนักวิจัยพบบรรณารักษ์ เพื่อช่วยนักวิจัยค้นคว้ารายบุคคล

การสร้างชุดการเรียนการสอนทักษะการรู้สารสนเทศ ผ่านระบบออนไลน์ : KU MOOC

- การสืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุด
- การสืบค้นวิทยานิพนธ์สำนักหอสมุด
- การสืบค้นวิทยานิพนธ์จากฐานข้อมูล Thailis

การพัฒนาสารสนเทศ

การพัฒนาองค์ความรู้

ผอ.วราภรณ์ พัฒนเกียรติพงศ์ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

CMU Library ทำอะไรบ้างในช่วงที่เกิดวิกฤติ COVID-19

- เข้าใจสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์

- เติบโตเต็ม/แลกเปลี่ยนประสบการณ์
- ประชุมวางแผน กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติ
- จัดบุคลากรอยู่เวร ณ จุดคัดกรอง บริเวณทางเข้าอาคารสำนักหอสมุด
- จัดแอลกอฮอล์เจลล้างมือสำหรับให้ผู้ใช้บริการและบุคลากรทุกคน ณ จุดประตูทางเข้า จุดให้บริการ และบริเวณลิฟท์โดยสารทุกชั้น
- ทำความสะอาดพื้นที่บริการ พื้นที่ทำงานของบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ บันได ทางเดินและลิฟท์โดยสาร และบริเวณที่คนมักสัมผัส ทุก 1 ชั่วโมง ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและแอลกอฮอล์ เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 เป็นต้นมา
- เผยแพร่ข่าวสารความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรค COVID-19 ทั้งสื่อออนไลน์และการสื่อสารสิ่งพิมพ์อย่างต่อเนื่อง

มีการบริการออนไลน์

- บริการออนไลน์ที่ใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา...แม้ไม่ได้มาห้องสมุด
- บริการยืมหนังสือโดยส่งคำขออนุญาตออนไลน์
- บริการออนไลน์ของห้องสมุด
- บริการอบรมการใช้สารสนเทศด้วยระบบออนไลน์
- บริการหลักสูตรการรู้สารสนเทศออนไลน์
- บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่าน Video (Microsoft Teams) และโปรแกรมแชท
- บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- บริการขอบทความอิเล็กทรอนิกส์ ARTICLE Request & WorldShare ILL
- บริการฐานข้อมูล-รวบรวมงานวิจัยและบทความเกี่ยวกับ Coronavirus

Challenges & Opportunities for Library

๑. ใช้เทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า
  - การบริการ
  - การบริการจัดการ และพัฒนาบุคลากร
๒. จัดการและบริการ open access อย่างไรให้เป็นประโยชน์กับผู้ใช้
๓. จัดการด้านการรักษาระยะห่างของผู้ใช้
  - การจำกัดจำนวนคนเข้าใช้ห้องสมุด
  - การจัดสถานที่ ที่นั่งอ่าน
๔. พัฒนา Work from Home อย่างไรให้มีประสิทธิภาพ
๕. เป็นโอกาสในการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรและผู้ใช้บริการ

ผศ.เอกรินทร์ ยลระบิล (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

Before Covid-19

SERVICES

SE-Service Excellence พัฒนาบริการสู่ความเป็นเลิศ โดยมีผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง

RV- Resources Value ยกระดับคุณค่าทรัพยากรสารสนเทศ

IC- International Collaboration เป็นผู้นำเครือข่ายในระดับชาติ และขยายความร่วมมือในระดับนานาชาติ

ES- Endbling Sustainability ขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นสากล อย่างยั่งยืน

OKRs Outcome

ระยะนำร่องครั้งที่ ๑ หอสมุดแห่งวัดกรรมล้าสมัย ใส่ใจคุณภาพบริการและสิ่งแวดล้อม พร้อมก้าวหน้าพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระยะนำร่องครั้งที่ ๒ สร้างคุณค่าทรัพยากรสารสนเทศในมุมมองของผู้ใช้บริการ

OKRs in Covid-19

ระยะนำร่องครั้งที่ ๓ เราจะข้ามผ่านสถานการณ์ Covid-19 ไปด้วยความอุ่นใจ

What s next

Library Channel Youtube Facebook Watch IG TV

Podcast

Content บริการของห้องสมุด Digital Literac ทีวีวิชาพื้นฐาน TU ความรู้ทั่วไป

ดร.มลิวลย์ ประดิษฐ์ธีระ (มหาวิทยาลัยรังสิต)

Library Services through COVID-19 (การบริการห้องสมุดผ่าน COVID-19)

การเตรียมการรับมือสถานการณ์ COVID-19

การระบาดของ COVID-19 เริ่มขยายขอบเขตและมีผลกระทบในวงกว้าง

สิ่งที่หอสมุดดำเนินการ

๑. ยกเลิกแผนการศึกษาทำงานห้องสมุดสีเขียวในประเทศได้หวั่น เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓
๒. ขอเลื่อนการเยี่ยมดูงานห้องสมุดและสำนักงานสีเขียวของห้องสมุดหลายแห่งออกไปก่อนจนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย
๓. ยกเลิกโครงการที่มีการจัดกิจกรรมให้ผู้คนมาอยู่ร่วมกัน เช่น การส่งเสริมการอ่าน การอบรมต่างๆ
๔. ขอบปิดบริการห้องอ่าน/ห้อง Study room ๒๔ ชั่วโมง/ห้องบริการอินเทอร์เน็ตและสื่อโสตทัศน มาตรการลดความเสี่ยงจากการระบาด
  ๑. จัดการทำความสะอาดใหญ่ และพ่นยาฆ่าเชื้อโรคทั้งอาคาร
  ๒. กำหนดมาตรการการเข้าอาคาร วัตถุอันตราย ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์
  ๓. บุคลากรตัดเย็บหน้ากากอนามัยจากผ้า แจกให้ผู้ใช้บริการ

ปรับวิธีและช่องทางการบริการ

๑. ประกาศ
๒. รัฐบาลมีประกาศให้สถานศึกษาหยุดการเรียนการสอน
๓. การให้บริการผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

บุคลากรและการปฏิบัติงาน

Work from home การบันทึกการปฏิบัติงาน

บทเรียนเพื่ออนาคต

วิถีปกติใหม่/ภาวะปกติใหม่ (NEW NORMAL)

- รูปแบบทรัพยากรสารสนเทศและความรู้
- รูปแบบบริการและวิธีการให้บริการ
- พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดและสารสนเทศ
- วิธีการเรียนรู้
- วิธีการดำเนินชีวิต/วิธีการทำงาน
- เทคโนโลยีพลิกโฉมมากกว่าเดิม

ดร.วนิดา แก่นอากาศ (สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น)

1 มีนาคม 2563 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว “โควิด-19” โรคติดต่ออันตราย

- เปิดบริการรูปแบบใหม่รองรับ COVID-19
- ปิดบริการพื้นที่นั่งอ่าน
- ปรับบริการยืม-คืน
- ขยายปิดบริการทุกพื้นที่
- Read from Home
-

๙. ปัญหาอุปสรรคในการสัมมนา

ไม่มี

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับจากการสัมมนา

ต่อตนเอง

นำความรู้ที่ได้จากการรับชมเสวนามาเป็นแนวทางในการทำงาน การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพด้านห้องสมุด เพื่อให้บริการที่มีประสิทธิภาพและก้าวทันสถานการณ์

ต่อหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย

นำความรู้และแนวคิดใหม่ๆ ในการบริหารงานห้องสมุด มาพัฒนาและปรับตัวให้ก้าวทันสถานการณ์ในปัจจุบัน

๑๑. เอกสารหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับจากการประชุม/ฝึกรอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

มี

๑๒. สำเนาประกาศนียบัตร/วุฒิบัตร ที่ได้รับจากการประชุม/ฝึกรอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน

ไม่มี

๑๓. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ควรเข้ารับฟังการเสวนาแบบนี้เมื่อมีโอกาส เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ รับฟังประสบการณ์จากผู้รู้เพื่อนำมาปรับใช้ในการทำงาน

(ผู้รายงาน)..... *รัตนา โพธิ์โต*.....

(นางสาวรัตนา โพธิ์โต)

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)..... *[Signature]*.....

(อาจารย์ ดร. กัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์)

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓